

PM 2011:84 RIII (Dnr 328-2619/2009)

Friluftssamverkan i Stockholm

Skrivelse från Emilia Hagberg och Åsa Romson (båda MP)

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Skrivelse från Emilia Hagberg och Åsa Romson, (båda MP) om "Friluftssamverkan i Stockholm" anses besvarad med vad föredragande borgarrådet anför i denna promemoria.

Föredragande borgarrådet Regina Kevius anför följande.

Ärendet

Emilia Hagberg och Åsa Romson (båda MP) har den 9 december 2009 lämnat en skrivelse till kommunstyrelsen om friluftssamverkan i Stockholm. I skrivelsen framhålls att Stockholms stad saknar en medveten friluftspolitik. Staden bör initiera en ordentlig analys av folkhälsoaspekter och naturturismens potential som en grund för en medveten friluftspolitik.

Stockholms stads innehav av naturmarker i länet bör användas till att ta initiativ till en samverkan i Stockholmsregionen kring friluftslivet. En sådan samverkan kan ha som grund att markerna ägs antingen av de olika kommunerna de ligger i eller genom en gemensam stiftelse.

Att bilda ett "Friluftssamverkan Stockholm" skulle enligt skrivelsen vara ett bra sätt att knyta ihop hela regionens arbete med de gröna kilarna. Till detta initiativ bör länets kommuner inbjudas tillsammans med regionens frilufts- och naturorganisationer samt berörda lokala turistföretagare.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och idrottsnämnden.

Stadsledningskontoret konstaterar att ansvaret för friluftsverksamhet ligger på respektive stadsdelsnämnd. För områden utanför kommungränsen ligger ansvaret på fastighetsnämnden. Stadsledningskontoret instämmer i att friluftsliv har positiv inverkan på folkhälsan samt att de ansvariga nämnderna med fördel kan dra nytta av andra organisationers och kommuners erfarenheter genom samarbete och samverkan såsom beskrivs i skrivelsen.

Idrottsnämnden anser att det är viktigt att de naturresurser som finns att tillgå kan värnas för framtiden. Det skulle kunna uppnås genom ett långsiktigt och genomtänkt länsöverskridande samarbete i en samverkansgrupp. Ansvaret för denna samordning bör ligga hos stadens markförvaltade organisation, fastighetsnämnden.

Mina synpunkter

Stockholmarna ska ges goda förutsättningar att kombinera ett aktivt storstadsliv med ett levande idrotts-, motions- och friluftsliv. Det är ett välkänt faktum att inaktivitet är en viktig orsak till ohälsa och att exempelvis friluftsliv har ett flertal positiva aspekter för folkhälsan. Tillgång till naturupplevelser och friluftsliv ger inte bara bättre hälsa utan är viktiga kvaliteter i människors liv.

I takt med att Stockholm växer blir det alltmer angeläget att ta ett samlat grepp över natur- och friluftsfrågor. Ansvar för friluftsverksamhet i Stockholms stad ligger idag på respektive stadsdelsnämnd och friluftsområden som ligger utanför kommungränsen och som ägs av Stockholms stad förvaltas av fastighetsnämnden. Ett exempel på hur stadsdelsnämnderna hanterat detta ansvar är projektet ”Upptäck naturen i innerstaden”. Projektet, som är ett samarbete mellan Naturskyddsföreningen och stadsdelsnämnderna i innerstaden, vill inspirera till naturupplevelser i Stockholm. Broschyrer med tips på naturområden har tagits fram för Kungsholmen, Norrmalm, Södermalm och Östermalm.

Friluftsområden som ligger utanför kommungränsen och som ägs av Stockholms stad förvaltas av fastighetsnämnden. I ärendet ”Strategi för markinnehav utanför kommungränsen” som antogs av kommunfullmäktige i november 2010 fastställdes de övergripande målen för förvaltningen av de friluftsområden som staden äger i andra kommuner.

Även internt inom staden kan det finnas anledning till samordning och samsyn i hur befintliga områden på bästa sätt ska kunna användas av stockholmarna. Ansvariga nämnder förutsätts utgå från bland annat folkhälsoaspekter när tillsyn och utformning av friluftsområden bestäms.

Jag delar skribenternas uppfattning att samverkan och samarbete med andra organisationer och kommuner kring friluftsfrågor är eftersträvaransvärt. Ansvariga nämnder kan dra fördel av andras erfarenheter på samma sätt som i samarbetet mellan Naturskyddsföreningen och innerstadens stadsdelsnämnder. Detta bör ingå som en naturlig del i nämndernas löpande arbete med frilufts- och motionsfrågor. Vad beträffar regional samverkan i dessa frågor hanteras det mest naturligt av landstinget eller av länets kommuner inom ramen för Kommunförbundet Stockholms län, KSL.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

2. Skrivelse från Emilia Hagberg och Åsa Romson, (båda MP) om ”Friluftssamverkan i Stockholm” anses besvarad med vad föredragande borgarrådet anför i denna promemoria.

Stockholm den 5 maj 2011

REGINA KEVIUS

Bilaga

3. Skrivelse från Emilia Hagberg och Åsa Romson (båda MP) om friluftssamverkan i Stockholm

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet *Per Bolund* (MP) enligt följande.

Jag föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta

1. att bifalla skrivelsen
2. att anföra följande

Att bilda ett "Friluftssamverkan i Stockholm" skulle vara ett bra sätt att knyta ihop arbetet med de gröna kilarna i Stockholmsregionen. Denna samverkan bör förutom länets kommuner även inkludera regionens frilufts- och naturorganisationer, samt berörda turistföretagare.

Stockholms stad saknar en medveten naturvårdspolitik. Stadens utförsäljningar av naturmarker har skett utan konsekvenserna för friluftslivet, folkhälsan, turistnäringen och attraktiva boendemiljöer analyserats. Miljöpartiets inställning är att naturområdena i länet ska ägas av en gemensam stiftelse. Staden är inte heller tillräckligt aktiv i konkreta samarbeten kring naturpedagogik och utmärkning av promenadstigar.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av *Stefan Nilsson* och *Emilia Hagberg* (båda MP) med hänvisning till reservationen av (MP) i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av *Ann-Margarethe Livh* (V) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen besluta att

1. att bifalla skrivelsen
2. samt att därutöver anföra följande

Stockholm stad har under den borgerliga majoriteten sålt ut och fortsätter sälja ut stora delar av stadens naturmark utan att reflektera över konsekvenserna för det rörliga friluftslivet, folkhälsan, turistnäringen osv. Listan kan göras lång. Stockholm avhänder sig inflytande över dessa marker och det kommer att bli allt svårare i framtiden att bedriva en naturvårdspolitik som är värd namnet. Risken är att det i framtiden kommer att sitta vändkors i entrén till våra naturområden och att vi får betala inträde till våra skogar runt staden i likhet med hur många städer i Europa har det. Vår uppfattning är att naturområdena skall vara i gemensam ägo och inte vara områden reserverade för de rika. Återstående sammanhängande grönområden måste omvandlas till naturreservat med god skötsel.

ÄRENDET

Emilia Hagberg och Åsa Romson (båda MP) har den 9 december 2009 lämnat en skrivelse till kommunstyrelsen om friluftssamverkan i Stockholm. I skrivelsen framhålls att Stockholms stad saknar en medveten friluftspolitik. Staden bör initiera en ordentlig analys av folkhälsoaspekter och naturturismens potential som en grund för en medveten friluftspolitik.

Stockholms stads innehav av naturmarker i länet bör användas till att ta initiativ till en samverkan i Stockholmsregionen kring friluftslivet. En sådan samverkan kan ha som grund att markerna ägs antingen av de olika kommunerna de ligger i eller genom en gemensam stiftelse.

Att bilda ett ”Friluftssamverkan Stockholm” skulle enligt skrivelsen vara ett bra sätt att knyta ihop hela regionens arbete med de gröna kilarna. Till detta initiativ bör länets kommuner inbjudas tillsammans med regionens frilufts- och naturorganisationer samt berörda lokala turistföretagare.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och idrottsnämnden.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 12 maj 2010 har i huvudsak följande lydelse.

I Stockholm finns sju naturreservat och ett kulturresevat som också används som friluftsområden:

- Judarskogens naturreservat
- Kyrksjölötens naturreservat
- Hansta naturreservat
- Grimsta naturreservat
- Flatens naturreservat
- Nackareservatet
- Igelbäckens kulturresevat
- Sätterskogens naturreservat

Ansaret för friluftsverksamhet ligger på respektive stadsdelsnämnd. Ett exempel på hur stadsdelsnämnderna hanterat detta ansvar är projektet ”Upptäck naturen i innerstaden” som är ett samarbete mellan Naturskyddsföreningen och stadsdelsförvaltningarna i innerstaden. Projektet vill inspirera till naturupplevelser i Stockholms stad. Broschyrer med tips på naturområden har tagits fram för Kungsholmen, Norrmalm, Södermalm och Östermalm.

Friluftsområden som ligger utanför kommungränsen och som ägs av Stockholm stad förvaltas av fastighetsnämnden. I ärendet ”Strategi för markinnehav utanför kommungränsen” som antogs av fastighetsnämnden i januari 2010 gavs fastighetskontoret i uppdrag att ta fram förslag till en särskild skötselplan för de friluftsområden som nämnden äger i andra kommuner.

Stadsledningskontoret anser att det är ett väl etablerat faktum att inaktivitet är en av orsakerna som leder till ohälsa och att exempelvis friluftsliv har ett flertal positiva aspekter för folkhälsan. Stadsledningskontoret bedömer också att detta faktum är känt bland de nämnder som arbetar med områden med höga natur-, kultur- och rekreationsvärden vilket kännetecknar stadens friluftsområden. De ansvariga nämnderna förutsätts utgå från bland annat folk-

hälsoaspekter när tillsyn och utformning av friluftsområden bestäms. Stadsledningskontoret ser också positivt på samverkan och samarbete med andra organisationer och kommuner kring friluftsfrågor. Ansvariga nämnder kan dra fördel av andras erfarenheter på samma sätt som beskrivits i samarbetet mellan Naturskyddsföreningen och innerstadsstadsdelsnämnderna.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen anser skrivelsen besvarad med vad som anförts i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Idrottsnämnden

Idrottsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 16 mars 2010 att överlämna och åberopa idrottsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Idrottsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 4 mars 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Tillgång till markupplevelse och friluftsliv är viktiga kvalitéer i människors liv och ger bättre hälsa. I takt med att Stockholm växer blir det allt mer angeläget att ta ett samlat grepp över natur och friluftsfrågor. En länsövergripande samverkansgrupp skulle kunna vara en väg för att trygga stadens innehav av naturmark för framtiden. Genom att samla berörda intressenter såsom kommuner, frilufts- och naturorganisationer med flera kan gemensamma långsiktiga riktlinjer tas fram. Ansvar för denna samordning bör enligt förvaltningen lämpligen ligga hos stadens markförvaltande organisation, fastighetskontoret som enligt förvaltningen har de bästa förutsättningarna att leda arbetet. Idrottsförvaltningen är beredd att medverka med sin specialistkompetens.

Även internt inom staden kan det finnas anledning till samordning och samsyn i hur befintliga områden på bästa sätt skall kunna nyttjas av stockholmaren.

I dag ligger ansvaret för friluftsverksamhet på respektive stadsdel när det gäller områden inom kommungränsen och på idrottsförvaltningen när det gäller de områden som tangerar eller ligger utanför stadens gränser. Idrottsförvaltningen har i dag ett mycket gott samarbete med markförvaltaren, fastighetskontoret och arbetar kontinuerligt med utveckling av befintliga friluftsområden.

Skrivelse till kommunstyrelsen

STOCKHOLMS STAD	
Kommunstyrelsen KF/KS Kansli	
Ink.	2009-12-09
Dnr:	328-2619/2009
Till:	R. Val

III Friluftssamverkan i Stockholm

Naturen och friluftslivet stärker Stockholmsområdets livskvaliteter och attraktivitet. De positiva folkhälsoaspekterna av vistelse i naturen blir allt mer belagt av forskning. Närheten till naturområden ökar starkt ett bostadsområdes attraktivitet. Stockholmsområdets fantastiska natur och kulturmarker används både för vardagsnjutande och längre fritidsvistelser. Även besöksnäringen drar stor nytta av alla de upplevelseprojekt som Stockholmsnaturen och turistentreprenörerna bjuder på.

Trots detta saknar Stockholm stad en medveten friluftspolitik. De pågående utförsäljningarna av naturmarker sker utan analys kring konsekvenser för friluftslivet och de diskussioner som förs med kommuner i länet som vill värna om känsliga områden har karaktären "köp ni, annars säljer vi till högstbjudande spekulant oavsett inriktning på markskötseln". Det är inte seriöst.

Miljöpartiet menar att staden bör göra en ordentlig analys av folkhälsoaspekter och naturturismens potential som en grund för en medveten friluftspolitik. Vi anser att Stockholms stads innehav av naturmarker i länet bör användas aktivt till att ta initiativ till en samverkan i Stockholmsregionen kring friluftslivet.

Inom ramen för en sådan samverkan kan markerna ägas antingen av de olika kommunerna de ligger i eller inom ramen för en gemensam stiftelse. Flera konkreta samarbeten kring de gröna kilarna pågår, bl a för att märka ut promenadstigar och ordna med förutsättningar för pedagogisk verksamhet i naturen. Stockholm är idag alltför inaktivt i dessa samarbetsprojekt. Att bilda ett "Friluftssamverkan Stockholm" skulle vara ett bra sätt att knyta ihop hela regionens arbete med de gröna kilarna. Detta initiativ bör förutom länets kommuner även inbjuda regionens friluftslivs- och naturorganisationer, samt berörda lokala turistföretagare.

Med anledning av det ovanstående föreslår vi

att Stockholm stad tar initiativ till 'Friluftssamverkan Stockholm' enligt ovan.

att staden i de pågående diskussionerna med andra kommuner i Stockholms län om köp av naturmarker, t ex Nynäshamn, diskuterar om markerna kan ingå i en sådan samverkan.

Emilia Hagberg (MP)
gruppledare

Åsa Romson (MP)
fullmäktigeledamot